

Vrijwilligersbeleid

De Belangenvereniging VHL en haar vrijwilligers

De Belangenvereniging VHL is een vereniging waarvan de taken worden uitgevoerd door vrijwilligers zowel op bestuurlijk niveau als in de uitvoering in werkgroepen/commissies. Dat brengt twee kenmerkende eigenschappen met zich mee ten opzichte van professionele organisaties.

1. Vrijwilligers die zich inzetten voor een ander zonder daarvoor een financiële vergoeding te ontvangen. Deze vrijwilligers zijn ook nog eens lotgenoot wat betekent dat ze patiënt of partner zijn. Dat betekent tevens de kwetsbaarheid ten opzichte van de continuïteit van de functie.
2. Vrijwilligers hebben vaak andere motieven dan professionals om de taken uit te voeren, andere tijdsinvestering en zoeken een andere dan financiële beloning voor wat ze doen.

Het mag duidelijk zijn dat vrijwilligers organisaties op een andere manier bestuurd en gemanaged worden dan professionele organisaties met betaalde professionals in dienst. In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op het vrijwilligersbeleid van de Belangenvereniging VHL en de unieke kenmerken van een vrijwilligersorganisatie.

Vrijwilligersbeleid

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de verschillende aspecten van het vrijwilligersbeleid van de Belangenvereniging VHL naar voren.

Kennismaking

Bij de aanvang van het vrijwilligerswerk vindt er een kennismakingsgesprek plaats met de vrijwilliger en de (vice-)voorzitter en het taakveldbestuurslid waaronder de functie, waar de vrijwilliger interesse in heeft, valt. De coördinatie van deze kennismakingsgesprekken valt onder de verantwoordelijkheid van de (vice-)voorzitter. In dit gesprek wordt de specifieke taakomschrijving voor de functie, waarvoor de vrijwilliger interesse heeft, besproken en door beide partijen vastgesteld. Daarnaast wordt in dit gesprek naast afstemmen van de functie ook aangegeven wat de vrijwilliger wel en niet mag doen en wordt er informatie over de Belangenvereniging VHL gegeven. Na dit kennismakingsgesprek wordt de nieuwe vrijwilliger in eerstvolgende bestuursvergadering door het bestuur benoemd en kan hij/zij de functie gaan uitoefenen. De nieuwe vrijwilliger wordt in het eerst volgende VHL-Blad aan de leden bekend gemaakt.

Intentieovereenkomst

De vrijwilliger moet bereid zijn om verantwoordelijkheid te nemen om overeenkomstig de hem/haar geschonken taken zo goed mogelijk uit te voeren. Het niet nakomen van afspraken schendt het commitment. Om inhoud te geven aan het commitment tussen de Belangenvereniging VHL en de vrijwilliger, wordt er na een half jaar in een eerste evaluatiegesprek een intentieovereenkomst gesloten (zie bijlage). Dit kan ook eerder gebeuren als de vrijwilliger dit aangeeft. Tijdens dit eerste evaluatiegesprek wordt gekeken of de functie ook is wat de vrijwilligers en het bestuur ervan verwacht hadden of dat hij of zij beter een andere functie kan/wil gaan vervullen. Of dat er wordt overeengekomen van verdere samenwerking af te zien.

Dit eerste evaluatiegesprek wordt afgenomen door de (vice-)voorzitter en het taakveldbestuurslid waaronder de betreffende vrijwilliger valt. De persoon die het gesprek voert, maakt er een kort verslag van dat naar de vrijwilliger en de (vice-)voorzitter wordt verstuurd. De coördinatie van dit eerste evaluatiegesprek valt onder de verantwoordelijkheid van de (vice-)voorzitter.

Evaluatiegesprek

Minimaal één keer per twee jaar wordt door de (vice-)voorzitter en het taakveldbestuurslid waaronder de betreffende vrijwilliger valt een evaluatiegesprek met de vrijwilliger gehouden. Ter ondersteuning van deze gesprekken is een evaluatiedocument opgesteld (zie bijlage). De persoon die het gesprek voert, maakt er een kort verslag van dat naar de vrijwilliger en naar de (vice-)voorzitter wordt verstuurd. Deze evaluatiegesprekken vallen onder de verantwoordelijkheid van de (vice-)voorzitter.

In dit gesprek wordt nagegaan of de vrijwilliger op de juiste plek zit en of hij/zij zich voldoende kan inzetten binnen de afgesproken taak. In dit gesprek kan ook de opleidingsbehoeften van de vrijwilliger besproken worden.

Werving

De Belangenvereniging VHL gaat voor de werving van nieuwe vrijwilligers nog een plan formuleren. De acties die uit dit plan naar voren komen worden door de (vice-)voorzitter gemonitord.

Documenten

Vrijwilligers worden praktisch, administratief alsmede ook op emotioneel gebied toegerust en ondersteund om hun taken uit te voeren. Voor deze ondersteuning is naast de persoonlijke ondersteuning van de coördinator/bestuurslid ook een document opgesteld dat handvatten moet bieden voor psychosociale ondersteuning. Deze is in de bijlage 5 te vinden.

Tot slot heeft de Belangenvereniging VHL nog twee andere documenten met betrekking tot vrijwilligers die eveneens in de bijlagen zijn opgenomen. Dit zijn het reglement voor vrijwilligers en een uitwerking van de taakomschrijving van de redactieleden voor het VHL-Blad (bijlage 7).

Tot slot moet nog worden opgemerkt dat de bestuursleden welke deelnemen aan het bestuur van de NFK of aan haar commissies, daaraan deelnemen zonder 'last of ruggespraak' maar vertegenwoordigen wel hun achterban. Om het bestuurslidmaatschap goed te kunnen vervullen wordt verwacht dat men de opvattingen van de achterban of andere KPO's van dezelfde cluster kent.

Grenzen van vrijwilligerswerk

De Belangenvereniging VHL stelt de behoefte van de hulpvrager centraal. De vrijwilliger speelt daarbij flexibel in op de behoeften van lotgenoten. Daarbij heeft de vrijwilligers weliswaar een grote, maar geen grenzeloze verantwoordelijkheid. De vrijwilligers kunnen met drie soorten grenzen te maken krijgen, namelijk:

- Grenzen aan het dienstenaanbod van de Belangenvereniging

De taken van de Belangenvereniging en haar vrijwilligers hebben betrekking op lotgenotencontact, informatieverstrekking en belangenbehartiging. Daarbuiten mogen noch de Belangenvereniging, noch de individuele vrijwilliger zich wagen. Een vrijwilliger mag dus nooit medisch advies geven, prognoses geven van iemands kans op genezing, druk uitoefenen op een lotgenoot om een bepaalde therapie te volgen of een bepaalde arts te consulteren. Evenmin mag de vrijwilliger lotgenotencontact laten uitmonden in een therapeutische relatie. Voor medische informatie verwijst de vrijwilliger naar de behandelend arts of verpleegkundige.

- Grenzen aan de verantwoordelijkheid van de vrijwilliger en de Belangenvereniging VHL

De vrijwilliger is geen professional en zijn of haar verantwoordelijkheid is beperkt. De vrijwilliger hoeft niet dag en nacht klaar te staan voor lotgenoten en hoeft niet meer te bieden dan waartoe de Belangenvereniging heeft besloten. De vrijwilliger mag ook gerust grenzen stellen aan het tijdsbeslag van zijn of haar activiteiten, zowel naar lotgenoten als naar de Belangenvereniging toe.

- Grenzen aan de persoonlijke inzetbaarheid

Het kan gebeuren dat de vrijwilliger tijdelijk niet ingezet wil/kan worden voor lotgenotencontact of andere taken die tot zijn/haar functie behoren.

- ✓ De vrijwilliger kan een periode doormaken waarin hij of zij ruimte nodig heeft voor de verwerking van zijn eigen ziektegeschiedenis of van zijn/haar partner,
- ✓ wordt emotioneel zwaar belast door terugkerende ziekte van collega vrijwilligers,
- ✓ wordt fysiek zwaar belast door terugkerende ziekte van hem/haarzelf of zijn/haar partner,

- ✓ wordt in beslag genomen door andere gebeurtenissen die niets te maken hebben met gezondheid of met de Belangenvereniging VHL.

In al deze situaties moet met het bestuurslid die verantwoordelijk is voor vrijwilligersbeleid gekeken worden wat de mogelijkheden zijn om even non-actief te worden, of een andere vrijwilligerstaak uit te gaan voeren.

Wat verwacht de organisatie van haar vrijwilligers

- De vrijwilligers dienen zich te onthouden van het geven van medische adviezen, zowel wat betreft de reguliere als de alternatieve geneeskunde, zoals in de vorige paragraaf vermeld staat.
- De Belangenvereniging is gehouden aan de Nederlandse privacywetgeving. Die is sinds september 2001 vastgelegd in de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). De wet stelt de volgende eisen aan registratie en verwerking van persoonsgegevens:
 - de gegevens moeten op een zorgvuldige wijze worden verkregen en verwerkt;
 - er mogen uitsluitend gegevens worden geregistreerd voor welbepaalde, expliciet omschreven en gerechtvaardigde doelen;
 - persoonsgegevens mogen uitsluitend worden geregistreerd en verwerkt met toestemming van de betrokkene.

Dit houdt in dat namen en adressen van leden en donateurs nooit aan derden geven mogen worden. Het spreekt voor zich dat vrijwilligers alle persoonlijke informatie over lotgenoten als vertrouwelijk moeten behandelen. Wanneer het van belang is dat een ervaring bredere bekendheid krijgt, dient het verhaal te worden geanonimiseerd. Overleg moet hierover altijd plaatsvinden met een bestuurslid

- Vrijwilligerswerk wordt niet betaald, maar dat betekent niet dat het niet belangrijk is. De Belangenvereniging, de andere vrijwilligers en de achterban rekent op de vrijwilliger. De functie is vrijwillig, maar niet vrijblijvend.
- Vrijwilligers dienen te werken volgens de taakomschrijvingen, regels en richtlijnen die de Belangenvereniging heeft vastgesteld.
- Vrijwilligers werken vanuit patiëntenperspectief .
- Vrijwilligers proberen zich flexibel op te stellen als er incidenteel minder leuke taken moeten worden verricht.
- Vrijwilligers dienen zich in te zetten voor een goede samenwerking:
 - goede onderlinge communicatie en afstemming;
 - acceptatie dat bij verschillen van inzicht niet altijd de oplossing van hun voorkeur kan worden gekozen;
 - delen van kennis met nieuwe vrijwilligers en helpen bij het inwerken van hen.

Wat mogen vrijwilligers van de organisatie verwachten?

Vrijwilligers mogen een aantal zaken van de Belangenvereniging VHL verwachten

Cursussen

Het volgen van ter zake doende cursussen worden door het bestuur gestimuleerd.

De deelname aan cursussen gebeurt in overleg met het bestuurslid die het vrijwilligersbeleid in zijn portefeuille heeft. De er aan verbonden kosten worden door het bestuur vergoed.

Iedere nieuwe vrijwilliger krijgt een introductiebijeenkomst over de Belangenvereniging VHL tijdens een van de regionale lotgenotenbijeenkomsten of voorlichtingsavonden.

Verzekeringen

De Belangenvereniging VHL heeft een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Voor de vrijwilligers is via de NFK een collectieve ongevallenverzekering afgesloten. De verzekeringen zijn uiteraard alleen geldig voor schade die is ontstaan tijdens vrijwilligerswerkzaamheden voor de Belangenvereniging VHL. Dit geldt ook tijdens de heen en terugreis naar vergaderingen enz.

Onkostenvergoeding

De kosten die redelijkerwijs in het kader van het vrijwilligerswerk voor de Belangenvereniging VHL worden gemaakt kunnen worden gedeclareerd via het declaratieformulier bij de penningmeester.

Beroepscommissie

In geval van een meningsverschil waardoor de voortgang van het werk wordt belemmerd, tussen een vrijwilliger en de overige leden van zijn/haar team zal de kwestie worden voorgelegd aan het bestuur die optreedt als beroepscommissie. Het bestuur zal in een daarop volgend gesprek met de vrijwilliger hun oordeel toelichten.

Evaluatie

Is opgenomen onder paragraaf 7.1